

DRAUGAS

PERIODICALS

March 29,

Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY KOVO - MARCH 29, 2000

MIXED ADC 606

S172 P8 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03/28/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.63

Kaina 50 c.

Vyriausybė atsiriboja nuo „Inkaro“ reikalų

Vilnius, kovo 28 d. (BNS) — Patvirtinama savo griežtąjį taupymo liniją, Andriaus Kubiliaus vyriausybė pareiškė, kad tiesiogiai nėra susijusi su pinigų išmokėjimu badavusiems Kauno susivienijimo „Inkaras“ darbininkams.

Del itin ryžtingo trijų darbininkų badavimo Kauno srities administracijai paėmus paskolą ir sumokėjus darbininkams, ziniasklaida teigia, kad taip gali pasiegti ir kitų bankrutuojančių įmonių darbininkai, negaunantys algų.

Vyriausybė pareiškė, kad pinigų, kuriuos Kauno apskrities pasiskolino iš Žemės ūkio banko bendrovės „Inkaro avalynė“ darbuotojų atlyginimams sumokėti, bus privaloma grąžinti pagal Bankroto įstatymą pardavus įmonės produkciją bei kitą turtą.

Vyriausybė pastebi, jog ne-teisinga manyti, kad po 20

parų trukusio „Inkaro“ darbininkų badavimo 51 asmeniui išmokėti pinigai Kauno apskrities bus kompensuoti iš vyriausybės rezervo fondo ar kitų biudžetinių lėšų.

Baimindamasi dėl badaujančių darbininkų gyvybių, Kauno apskrities viršininko administracija paėmė iš Žemės ūkio banko 275,000 litų paskolą. Šie pinigai šėštadienį išdalinti „Inkaro avalynės“ darbininkams, iš kurių trys jau 20 parų badavo.

Pasak premjero atstovo spaudai pranešimo, su likusiais „Inkaro“ darbininkais bus atsiskaityta taip pat tik už parduotą įmonės produkciją bei turtą gautomis lėšomis.

Vyriausybė ir Generalinė prokuratura prižiūri, kad visos tam būtinos teisinės procedūros būtų atliktos kaip galima greičiau.

„Inkaro“ darbininkai grasina griežtesniais veiksmais

Kaunas, kovo 28 d. (BNS) — „Badausime gausesniu būriu, o reikalui esant — susidingsime“, pareiškė daugiau nei metus negaunantys atlyginimų Kauno „Inkaro koncerno“ darbininkai.

Darbininkus labai papiktino tai, jog Kauno apskrities viršininko administracijos sumanymu 51 darbuotojui buvo išmokėti atlyginimai.

Privatizuotos ir nuvyntos įmonės savininkai kol kas nėra aiškūs.

Dabar, paskelbus įmonei bankroto bylą, sudaromi darbuotojų sąrašai ir tikslinami išskolinimai dirbusiems įmonės padalinuose. „Jau sudarytas 1,120 darbuotojų sąrašas, o bendras išskolinimas jiems yra 2,2 mln. litų“, sakė bankroto bylos administratorius Edvardas Kochanauskas. Jo nuomone, „išmokėti pinigų 51 darbuotojui buvo politinis žingsnis, sukūrinęs koncerno dirbančiuosius“.

„Inkaro koncerno“ padalinio „Inkaro avalynė“ trys darbininkai badavo 20 parų, o dalis dirbančiųjų budo prie įmonės vartų, kad nebūtų išvežta

V. Štustauskas bando prasiskinti kelią į Kauno mero kėdę

Kaunas, kovo 28 d. (BNS) — Kauno miesto tarybos rinkimus laimėjusios Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) vadovas Vytautas Štustauskas kalba apie koaliciją su jaunatlietuviais, centristais bei socialdemokratais, kuri leistų jam tapti miesto meru. Tačiau po

pirmadienio vakare vykusio Kauno partijų posėdžio padėtis nepasikeitė, ir dėl koalicijos konkrečiai dar nesutar-ta.

V. Štustauskas sakė, jog rinkėjų išreikštas pasitikėjimas ipareigoja LLS turėti savo merą, o tam reikia 21 tarybos nario balso.

Kauno taryboje yra 41 narys. LLS laimėjo 11 igoaliojimų, naujoji sąjunga (socialliberalai) — 8, konservatoriai — 7, liberalai — 5, centristai — 4, socialdemokratai ir jaunatlietuviai — po 3 igoaliojimus.

V. Štustauskas, bandydamas tapti Kauno meru, teigia bandysiąs sudaryti LLS, socialdemokratų, jaunatlietuvų ir centristų koaliciją. Jai kaip tik priklausytų 21 tarybos narys. LLS vadai teigė neketinąs sudaryti koalicijos su „stambaus kapitalo partija“ Liberalų sąjunga. Taip pat jam nepriimtini ir socialliberalai, kurie siekia turėti savo merą, su kuo V. Štustauskas negali sutikti.

Pasak socialliberalų atstovo

Antradienį Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus priėmė su dvių dienų vizitu į Lietuvą atvykusį JAV Valstybės departamento atstovą Walter Andrusyszyn, tiesiogiai vadovaujantį Europos valstybių reikalams. Pokalbio prezidenturoje metu buvo aptarta NATO plėtra bei Lietuvos užsienio politika. W. Andrusyszyn užtikrino V. Adamkų, kad Jungtinės Valstijos toliau remia NATO plėtimąsi, ir pagyrė gerus Lietuvos santykius su kaimyninėmis valstybėmis.

Nuotr.: JAV Valstybės departamento atstovas Walter Andrusyszyn (kairėje) ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Prezidentas rinkimuose neišvengia posūkio į kairę

Vilnius, kovo 28 d. (BNS)

— Prezidentas Valdas Adamkus mano, kad savivaldybių rinkimus laimėjusios partijos tes stoji ir Europos Sąjungą (ES) ir NATO darbus, o Naująją sąjungą laiko atsakingai veikiančia politine jėga.

„Pasitikėdamas Lietuvos žmonėmis, manau: neturėtume bėgti iš politikos ateities. Net pasikeitus politinių jėgų santykiui, nesikeis Lietuvos pasirinkta kryptis. Mes stipriname demokratinius mūsų valstybės pamatus, kurių kėrtinis akmuo — reali savivalda“, sakė prezidentas antradienį, komentuodamas kovo 19 dienos rinkimų rezultatus.

Oficialūs jį rezultatai paskelbti praėjusį šėštadienį. Naujoji sąjunga laimėjo 270 igoaliojimų, Valstiečių partija — 209, konservatoriai — 199, Centro sąjunga — 173, LDDP — 172, Liberalų sąjunga — 166, socialdemokratai — 104, krikščionys demokratai — 99 galiojimus.

V. Adamkaus vertinimu, kai kurių rajonų rinkėjai parodė, jog jų pasirinkimą labiausiai nulėmė ne partijų populiarumas, ne „didžiosios politikos“ vėjai, bet pasitikėjimas konkrečiais savivaldybės dirbančiais žmonėmis. Jis paminėjo Akmenės, Birštono, Molėtų, Neringos ir Varėnos rajonus, kur daugumą igoaliojimų gavo tautininkai, socialdemokratai, krikščionys demokratai, konservatoriai, centristai.

V. Adamkus pabrėžė, kad rinkimuose savo pozicijas išsaugojo ar net sustvirtino politinio veikimo partijų turinčios partijos — LDDP, socialdemokratai, Centro sąjunga, liberalai.

„Atrodo, kad ir Naujoji sąjunga nėra tik vieneriems rinkimams sukurta partija. Gedimino Raudoniaus, jį partija kandidatų į merus buvo numaciūs buvusį kelių policijos komisarą nepartinį Gediminą Žemaitį, tačiau kitoms partijoms priimtinesnė būtų Eriko Tamašausko kandidatura. Socialliberalai teigia esą pasirodė dėl to tartis. Kalbėdamas apie galimas koalicijas, G. Raudonius paminėjo tik centristus.“

— atsakingai veikianti politinė jėga“, sakė prezidentas.

Pasak jo, valdžioje esantys konservatoriai ir krikščionys demokratai, nors ir praradę dalies rinkėjų pasitikėjimą, išsaugojo politinę įtaką ir todėl turi galimybę padaryti iki šiol nenuveiktus darbus bei išlikti svarbiomis parlamentinėmis partijomis.

Prezidento nuomone, jo išvardintos partijos, nepaisant skirtingų ideologinių ir programinių nuostatų ar skirtingos taktikos, yra ištikimos strateginiams Lietuvos tikslams — įsijungimui į ES ir NATO, gerų kaimyninių santykių plėtrai.

Savo pareiškime spaudai V. Adamkus ne kartą paminėjo Valstiečių partijos, kuri yra antroje vietoje po Naujosios sąjungos pagal gautų igoaliojimų skaičių ir smarkiausiai priešinasi valdžios siekiui greitai įstoti į ES.

V. Adamkus sakė rinkimų kampanijos metu pasigedęs gyvų diskusijų žiniasklaidoje ir ypač Lietuvos valstybinėje televizijoje, kurios specialias

rinkimų laidas žiūrėjo tik apie 2 proc. valstybės gyventojų. Todėl, prezidento nuomone, ir Vyriausioji rinkimų komisija, ir Lietuvos televizija, ir pačios partijos turėtų pagalvoti, kaip gerinti piliečių informavimą apie partijų siekius. Tuomet ir biudžeto lėšos, skirtos rinkimų kampanijai, nebūtų išleistos veltui.

Lietuvos vadovas apgailestavo, kad, savivaldybių tarybų igoaliojimus gavus daugeliui skirtingų partijų, kai kur koalicijos sudaromos ne programų pagrindu, o mechanškai skaičiuojant balsus ir turint tik vieną tikslą — bet kuria kaina gauti valdžią.

Atsakydamas į žurnalistų klausimus, jis nesutiko su kai kurių politikų, įskaitant ir Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį, nuomone, kad rinkimų rezultatai rodo Lietuvos posūkį į kairę. Pasak prezidento, pagrindinės partijos išlaikė savo kryptis ir pozicijas, o „sumažėjo procentai“ neleidžia įvertinti kairėjimo.

V. Adamkaus nuomone, savivaldybių tarybų rinkimai išryškino kai kuriuos įstatymų netobulumus ir trūkumus, kuriuos reikia ištaisyti iki rudenį vykšančių Seimo rinkimų.

Prokuratūra patvirtino „Šatrijos“ bylos tikrumą

Vilnius, kovo 28 d. (BNS)

— Generalinė prokuratura patvirtino socialdemokrato Aloyzo Sakalo pareiškimą, esą jo kolegė Seime Kamiera Prunskienė prieš 8 metus buvo nepagrįstai pripažinta bendradarbiavusi su sovietų KGB.

Pasak generalinio prokuroro Kazio Pedynio, Aukščiausiojo teismo civilinių bylų kolegija, 1992 m. priimdama sprendimą patvirtinti juridinę reikšmę turintį faktą, kad K. Prunskienė sąmoningai bendradarbiavo su KGB, be kitų įrodymų, remėsi ir jos pasiraždymu bendradarbiavusi su sovietų saugumu rašyenos tyrimo išvadomis.

Kaip sakoma prokuroro atsakyme Seimo nariui Antanui Stasiškiui, rašyenos tyrimo išvadoje kategoriškai nurodyta, jog 1980 m. birželio 26 d. pasiraždėjimą parašė ir pasirašė K. Prunskienė. Todėl A. Sakalo pareiškimas televizijos

laidoje „Spaudos klubas“ apie tariamai suklustoto dokumento pagrindu priimtą teismo sprendimą dėl K. Prunskienės bendradarbiavimo su SSRS KGB neatitinka tikrovės.

„Nesant dokumento klastojimo ir teismo apgaudinėjimo, baudžiamoji byla dėl to nekel-tina“, rašo generalinis prokuroras.

Jis atsakė į A. Stasiškio prašymą patikrinti A. Sakalo pareiškimo pagrįstumą ir nuspėti, „ar yra pagrindas iškelti baudžiamąją bylą dėl dokumentų klastojimo ir teismo apgaudinėjimo“.

A. Sakalas prieš mėnesį televizijos laidoje „Spaudos klubas“ sakė, kad teismas pripažino K. Prunskienę bendradarbiavus su KGB „pagal suklustotą dokumentą“ ir jam esą žinomi klastotojas ir užsakovas. A. Sakalas vėliau sake neturįs dokumentų, galinčių pagrįsti jo abejones, bet jis re-

Tėvynėje pasižvalgius

* Konservatorių frakcijos nariai buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus įsteigtos Nuosaikiųjų (konservatorių) frakcijos deklaraciją įvertino kaip narystės Tėvynės sąjungoje atsisakymą. Toks konservatorių frakcijos sprendimas buvo priimtas pirmadienį vykusiame posėdyje, kuriame buvo aptartas G. Vagnoriaus šalininkų sprendimas steigti naują Seimo frakciją. Konservatorių frakcija nutarė kreiptis į Tėvynės sąjungos priežiūros komitetą, kad šis per savaitę įvertintų susidariusią padėtį. Dienraščio „Lietuvos rytas“ duomenimis, „nuosaikię“ bus pašalinti iš partijos.

* Praėjus mėnesiui po geležinkelio nelaimės Vaidotuose, ten išsiliejęs dyzelinis kuras toliau teberenkamas. Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento direktorius Petras Sakalauskas sakė, kad geležinkelio nelaimės vietoje vis dar tebevyksta intensyvūs valymo darbai. Pasak jo, iš žemės tikimasi išsiburti 50 tonų teršalų, taip pat tikimasi, kad dalis teršalų išsivalys savaime. Tačiau aplinkosaugininkas teigė negalįs tvirtai garantuoti, kad teršalai nepateks į netoliese esančią Pagirių vandenvietę.

* Tarp 5,440 Lietuvoje gyvenančių Rusijos piliečių, sekmadienį rinkusiu Rusijos prezidentą, buvo ir valstybinio Lietuvos radijo direktorė Jūratė Laučiūtė. „Balsavau už „Jabloko“ lyderį Grigorijų Javlinskį“, „Lietuvos rytas“ (03.28) sakė šių metų pradžioje Lietuvos radijui pradėjusi vadovauti Rusijos pilietybę turinti J. Laučiūtė.

* Seimo Nuosaikiųjų (konservatorių) frakcijos seniūnu išrinktas Rimantas Pleky. antradienį Seimo posėdyje pradžioje paskelbė pirminkaujantis Arvydas Vidžiūnas. Nuosaikiųjų frakcija susikūrė kovo 23 d., buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus šalininkams atskilus nuo „motininės“ Tėvynės sąjungos frakcijos. Nuosaikiams konservatoriai dar priklauso Vytautas Pakalniškis, Saulius Šaltenis, Kęstutis Skrebys, Alfonsas Bartkus, Elvyra Kunėvičienė, Birutė Visokavičienė, Nijolė Ozelytė, Alfonsas Vaisnoras, Juozas Linstavičius, Jonas Mocartas. (BNS)

* „Daug ir ilgai geriau, todėl nespėjau laiku atiduoti ginklų“, taip teisėsaugos pareigūnams garsusis savanorių maištininkas 43 metų Jonas Maskvytis aiškino apie jo sodyboje Šiaulių kaime (Kauno rajonas) rastą ginklų sandėlį. Kovo 24 d. Marijampolės apylinkės teismas J. Maskvytį leido sumiti dešimčiai parų. „Lietuvos rytas“ (03.25) žiniomis, J. Maskvytis dažnai vaikščiodavo ginkluotas. savanoris ranka pasiekiamose vietose — striukės kišenėse, ant lovos — laikė kelias granatas ir automatą. 1993 m. Savanorių maišto organizatorius buvo sušauktas kovo 22-osios vakarą. (Elta)

* Buvęs Lietuvos taupomojo banko valdytojas Romualdas Visokavičius įsitikinęs, kad jo nušalinimas buvo sugalvotas politinių ir finansinių grupuočių. Pirmadienį po Seimo Biudžeto ir finansų komiteto posėdžio R. Visokavičius sakė nesutinkąs su banko tarybos, kuriai vadovauja finansų viceministrė Dalia Grybauskaitė, kaltinimais dėl neefektyvaus banko valdymo. Pasak jo, politinės ir finansinės jėgos, nulemusios jo atšaukimą, išaiskės netrukus, artėjant LTJB privatizavimui.

* Lietuvoje laikiną prieglobstį suradęs Baltarusijos opozicijos vadas Semion Šareckij teigia, kad savaitgalį Minske vykusios riaušės parodė, kad diktatoriškam Aleksandrui Lukašenkai režimui at-eina galas. Baltarusijos sostinės Minsko centre kovo 25 d. šimtai specialiojo milicijos būrių narių ir karių, bandydami išvaikyti be leidimo mitingavusius žmones, susirėmė su protestuotojais ir grasino panaudoti ašarines dujas. Buvo sukaikyta daug užsienio žurnalistų. Anot S. Šareckij, A. Lukašenką davė nurodymą išvaikyti žmones, nes „išsigandę daugiatūkstantinės minios“. S. Šareckij pažymi, jog „ta baimė, kuri apėmė diktatorišką nusikalstamą režimą, reiškia jo egzistavimo pabaigos pradžią“.

* Seimas priėmė pataisas, pagal kurias iki 2003 metų pratęsiamas privalomas gyvenamosios vietos registravimas, daugelio laikomas sovietinės sistemos palikimu. Tačiau priimtose Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo pataisose taip pat numatoma, jog registracijos spaudas pase nebus privalomas nuo rugsėjo 1 d. Toks pataisų variantas vertintinas kaip kompromisinis, priimtas atsižvelgiant į griežtą prezidento Valdo Adamkaus kritiką dėl nesugebėjimo atsisakyti privalomos gyvenamosios vietos registracijos. Pasak VRM atstovų, tebera neišku, kaip įstatymo pakeitimai bus įgyvendinti. Nors pataisose teigiama, kad registracijos spaudas nuo rugsėjo nebus privalomas, tačiau iš tikrųjų tebereikės, pvz. išsiruopinant socialines pašalas, registruojant išgytą automobilį ir kt. (BNS)

* „Daug ir ilgai geriau, todėl nespėjau laiku atiduoti ginklų“, taip teisėsaugos pareigūnams garsusis savanorių maištininkas 43 metų Jonas Maskvytis aiškino apie jo sodyboje Šiaulių kaime (Kauno rajonas) rastą ginklų sandėlį. Kovo 24 d. Marijampolės apylinkės teismas J. Maskvytį leido sumiti dešimčiai parų. „Lietuvos rytas“ (03.25) žiniomis, J. Maskvytis dažnai vaikščiodavo ginkluotas. savanoris ranka pasiekiamose vietose — striukės kišenėse, ant lovos — laikė kelias granatas ir automatą. 1993 m. Savanorių maišto organizatorius buvo sušauktas kovo 22-osios vakarą. (Elta)

KALENDORIUS

Kovo 29 d.: Kotryna, Bertoldas, Almantas, Kernius, Manvydas.
Kovo 30 d.: Marijonas, Zosimas, Danulis, Meda.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

PAŠNEKESYS SU v.s. VLADU VIJEIKIU

v.s. Vladas Vijeikis

Lietuvių skautiškoje veikloje dalyvauja kelių kartų visokio amžiaus asmenys. Vienas vyriausias kartos, neseniai šventęs 80-jį gimtadienį yra dailininkas ir knygų autorius vyresnis skautininkas v.s. Vladas Vijeikis. Už nuopelnus Lietuvių Skautų sąjungai v.s. V. Vijeikis apdovanotas visais LSS garbės ženklais ir Geležinio Vilko ordinu. Sveikina mas garbaus amžiaus proga, paklaustas, kas jį paskatino tapti skautu, brolis Vladas, kiek pagalvojęs, emė pasakoti: „Būdamas vaiku daug girdėjau apie skautus. Tuo metu skautiška veikla Lietuvoje vyko tik didesniuose miestuose, daugumoje gimnazijose.“

Baigęs pradžios mokyklą, 1931 m. įstoja į Kauno „Aušros“ berniukų gimnaziją. Čia veikia skautai. Mėgys Reklaitis organizavo jaunesnius skautus. Tuo metu į jaunesnius skautus priimdavo kiek vyresnio amžiaus berniukus. Dalis klasės draugų įsirašė į skautus. Man patiko jų uniforma. Panorau būti skautu. Į skautišką veiklą greit įsijungiau. Vyresnieji, pastebėję mano entuziazmą, paskyrė mane jaunesniųjų skautų „Gaujos“ vadovu. Tuo metu didesnis jaunesniųjų skautų — vilkiukų būrys buvo vadinamas „gauja“. Paūgėjęs tapau tikru skautu ir jie mane išrinko savo skautininku. Būti skautininku tuo metu daug reikė jaunam berniukui.

Kelis dešimtmečius savo spauduveje spausdines ir techninio redaktoriaus pareigas kruopščiai atlikęs v.s. Vladas Vijeikis prisimena visus buvusius redaktorus su kuriais teko kartu dirbti. Ypač maloniai prisimena redakcinę skautininkų „Peledų“ skiltį su kuria bendradarbiavo visą dešimtmetį. Iš k.: „Ilgiausių metų“ „Apuokui“ (Vijeikiui) linki „Peledos“ — v.s. Nijolė Užubienė, v.s. Janina Mikutaitienė ir v.s. fil. Halina Plausinaitienė. Nera j.v.s. Dalios Sruogaitės.

Skautininkas V. Šenbergas, atvykęs į Ameriką, su savim atsigabeno ir tunto knygą, kurioje buvo parašyta ir apie mano skautišką veiklą. Skautavau iki gimnazijos baigimo, vykdydamas įvairias pareigas tunte.

Baigęs gimnaziją įstoja į meno mokyklą. Čia mano skautavimas baigėsi. Skautai tauti vel pradėjau tik atvykęs į Ameriką, nes kartą „užsikrėtęs“ skautiška ideologija skautu lieki visą gyvenimą.

1940 m. kovo mėnesį įstoja į Antrą pestininkų pulką. Karinės drausmės jau buvau „ragavęs“ skautaudamas gimnazijoje. Man esant kariuomenėje Lietuvą okupavo Sovietai. Mano nepalankumą rusams pastebėjo politrukai. Buvau suimtas. Nuo ilgesnio buvimo kalinėjime išgelbėjo mano sugebėjimas piešti. Jiems reikėjo žmogaus mokančio piešti ir daryti plakatus visokioms demonstracijoms. Mano pulko dalį perkėlė į Švencionėlius, paskui į Alytų, o vėliau į Rokiškį. Iš Rokiškio buvau pasiųstas į Vilnių dirbti prie kariuomenės laikraščio. Tai suteikė galimybę būti mažai žinomam, kas padėjo išvengti nemalonumų su kariniais politrukais. Kilus karui, pavyko pabėgti iš kariuomenės ir kūrį laiką slapstytis.

1941 m. karo frontui pasitūmėjus giliau į Rusiją, gyvenimas Lietuvoje normalėjo. Įsijungiau į Marijampolėje veikusią Rygiškį Jono gimnaziją. Čia dirbau kaip piešimo mokytojas ir teatro dekoratorius.

1944 m. sovietų ordoms vėl veržiantis į Lietuvą, teko trauktis į Vakarus — į Vokietiją. Netrukus karui pasibaigus atsikurdiau Wuertburge. Gyvendamas karo pabėgėlių (DP) stovykloje, kartu su kompa. Kačanausku, dail. Osmolskiu ir Antanu Rūku įsteigėm tautinį lietuvių jaunimo ansamblį „Sietyną“. Neilgai čia buvau. Esant karinės dvasios ir ieškant teisybės pas DP stovyklos direktorių dėl žmonių maitinimo sugedusiomis žuvis, tapau areštuotas. Laimingu sutapimu, Prancūzijos

Kaziuko mugėje, š.m. kovo 5 d., Čikagos skautininkų draugovė savo kavinėje Jaunimo centre priima svečius. Darbščiosios sesės sveičina patį raugta duonos gira, patį slėgtu lietuvišku sūriu. Iš k. v.s. fil. Danutė Eidukienė, v.s. Zuzana Juškevičienė, s. Regina Vaitkevičienė, L.R. Garbės konsulas Vaclovas Kleiza, v.s. fil. Marija Rockviene, Akademinio Skautų sąjūdžio vadovės pirmininkas s. fil. Rimantas Griškelis, s. Halina Moliejienė, L. R. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, LSS Seserijos Vyriausia skautininkė v.s. fil. Rita Penčyliene, v.s. fil. Jonas Dainauskas ir s. Ieva Paulauskienė.

Lietuvių draugija pakvietė mane į Prancūziją. Gyvendamas Prancūzijoje įstoja į meno mokyklą. Mus čia gyvenančius ir studentus truputį šelpė BALFas. Gauti darba Prancūzijoje buvo beveik neįmanoma. Susidarius galimybė, emigravau į Braziliją. Ten praleidau pusantį metų. Brazilijoje neteko sutikti lietuvių skautų.

Brazilijoje su kitais žurnalais pradėjome leisti laikraštį „Mūsų Lietuva“. Ten gyveno ankstyvesniais laikais atvykę lietuviai; turėjo net savo parapiją.

Gyvenimas Brazilijoje nebuvo rožėmis klotas, ypač iš šiaurės kraštų atvykusiems. Naudodamasis lietuviams į Ameriką vykimo kvota, atsidūriau New Yorke. Advokato Olio kviečiamas atvykau į Čikagą. Mirus „Murgučio“ steigėjui ir savininkui Antanui Vanagaiciui, adv. Olio raginamas, užėmiau radio pranešėjo pareigas.

Pradėjau rūpintis ir nuolatiniu pragyvenimo šaltiniu. Buvau susipažinęs su spaudos darbu, tai pasirinkau spaudosavininko darbą.

Netrukus įsijungiau į Čikagoje jau veikusį „Lituanicos“ skautų tuntą. Stengiausi būti kuop nors naudingas. Turėdamas savo spauduvę, nors ji buvo skoloje, o laiko dar mažiau, pradėjau skautams spausdinti įvairius leidinius. Paminėtini: „Vilkiukų žinytnas“, „Skautų Vytį vadovas“, dainų knygelės stovykloms, kaip: „Padainuokime dainelę“, „Lituanica 25“, „Lituanica 30“, „Dainų aidai“ ir dar kelis stovykloms dainynėlius.

„Skautų aidui“ įsitvirtinus Čikagoje, net 25 metus teko jį spausdinti, vykdam ir techninio redaktoriaus pareigas, žurnalą puošti tautiniais piešiniais.

Taip pat „Lituanicos“ tunte teko įvairios pareigos. Labiau

siai mėgaujaus jauniausius skautus — vilkiukus, gal todėl, kad Lietuvoje pats pradėjau skautavimą vilkiuku. Teko būti JAV Vidurio rajono vadeiva, LSS Brolijos Vyriausio skautininku, LSS Tarybos nariu. Dalyvavau LSS Jubiliejinėse ir Tautinėse stovyklose. Teko būti stovyklų viršininku, net dalyvauti Australijos ir Kanados stovyklose. Daugiausiai energijos įdėjau į „Lituanicos“ skautų stovyklą. Ten teko suorganizuoti skautišką „orkestrą“, kurį pavadino „Tauro ragu“. Ši „muzikinė“ vieneta su darė muziką ir humorą mėgstantys skautininkai. Teko sukurti ir „Lituanicos“ tunto dainyną.

Teko prisidėti ir prie Kaziuko mugės darbų. Porą metų mano spauduvės patalpos vakarais tapdavo mugininkų dirbtuve. Čia susirinkę vadovai ir tėvai dirbdavo meniškų tautinių mugių dirbinius, kuriuos Kaziuko mugėje pardavėm stovykloms.

Mieliausi prisiminimai iš skautavimo metų lieka darbas su jaunesniais skautais. Vilkiukai yra išradiniai, paklusnūs ir mėgsta žuvalti. Daug asmeniškų pasitenkinimų turėjau būdamas Brolijos Vyriausio skautininku. Teko patinti daug skautijos vadovų ir vadovių. Lankant įvairių vietovių skautų vienetus buvau maloniai priimamas, apdovanojamas prisiminimo dovanomis. Ne viena jų puošia mano namo sienas.

Spausdinant „Skautų aidą“ teko bendrauti su daugeliu skautijos vadovų, straipsnių autoriais, redaktoriais, administracijomis. Su LSS vadovybe artimai bendradarbiau. Esu dėkingas ir „Skautų kelio“ redaktorei jvs Irenai Regienei.

Dirbant su tuntais ir lankant vienetus teko pastebėti, kad skautams artimiausi vadovai yra skautininkas ir draugininkas, o kas už jų — daugelis nežino, nesupranta nei jų pareigų.

Prisimenu, kaip Rako stovyklavietėje ir man teko dalyvauti statant pastatus, prisidėti prie koplyčios statymo. Tautinės stovyklos ruošai teko labai aktyviai dalyvauti statant „Brolijos pilį“, kurioje buvo įrūšta parodėlė. Prisimenu mano ir tautininkų pastatytą „Perkūno žinytį“, primenančią sentėvių tikėjimą ir kovas su kryžiuočiais. Prisimenu dr. Romo Povilaicio ir bendradarbių skautų vyčių aikštelėje pastatytą kryžių — koplytėlę. Skaudu, kad visi šie pastatai laiko naikinami sugriuvę, o naujų niekas nebando kurti. Reikėtų, kad dabartiniai vadovai atnaujintų stovyklos tvorą, rūpintųsi miško apsauga ateities skautų kartoms, — liūdnai atsisėdus v.s. Vladas Vijeikis. Stengdamasis išlaikyti slegiančias mintis paklausiau:

— Šalia skautiškos literatūros ir „Skautų aidą“

spausdinimo, ar teko redaguoti bei leisti ir kitos rūšies leidinius?

„Darbas su skautiška literatūra buvo mano, kaip spaudosavininko, darbas. Mano pagrindinė sritis yra menas ir redagavimas knygų bei laikraščių. Teko atlikti daugelio knygų spausdinimą. Iš didesnių leidinių yra: „Lietuva Tėvų žemė“, „Lietuvos istorijos vaizdai“, „Lithuania my heritage“ — anglų kalba. Knygos vaikams — „Žvirblis, kuris savo kalbos nenorėjo“, „Broliukas ir sesutė“. Penktą metų redaguavau vaikams laikraštį „Tėviškėlė“. Teko iliustruoti daug vadovėlių liuanistinėms mokykloms ir atlikti kitus spausdinimo darbus. Paskutinę knygą, humoristinę, pavadinau „Geriau juoktis negu verkėti“.

— Ką patartumėte šių dienų jaunimui ir vadovams?

„Daugiau dėmesio teikti lietuvių kalbai, papročiams, Lietuvos istorijai. Lietuvai atsta-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 25th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktore — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesiunčia.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

čius nepriklausomybę, pradėdama galvoti, kad Lietuva nebereikia rūpintis, nes ji laisva. Jaunimas ir vyresnieji privalo neužmiršti lietuvių kalbos, kad jie priklausio lietuvių tautai, nors ir gyvena kituose kraštuose. Lietuva yra mūsų visų protėvių žemė; už ją reikia kovoti, ją mylėti. Jaunesnioji karta turėtų domėtis visuomenine veikla ir perimti vadovavimą iš pasitraukiančių vyresniųjų, nes jų jėgos mažėja ir vienas po kito keliauja Amžinybėn. Reikia grąžinti savo dvasią, kad ji būtų atspari bandymų dienoms ateities šūkio „Dievi, Tėvynei ir Artimui“.

Kalbėjosi fil. v.s. Antanas Pauzuolis

SUSIMASTYMO DIENA HAMILTONE

Š.m. vasario mėn. 22-ą dieną Hamiltono skautininkų „Šatrijos Raganos“ būrelis susirinko sueigai pas sesę Reginą Bagdonienę, paminėti viso pasaulio skautų susimastymo dieną. Nuotaika buvo smagi ir iškilminga.

Sueigos metu buvo perskaitytas LSS Skautų Seserijos vyriausios skautininkės v.s. fil. Ritos Penčylienės 2000 m. sausio mėn. 23-ios dienos įsakymas Nr. 23, kuriuo mūsų būrelis narės vyr. sk.v.sl. Marytė Kavaitienė ir vyr. sk.v.sl. Liuda Stungevičienė pakelto į paskautininkės laipsnį. Abi sesės yra veiklios ir visuomeniniame darbe: sesė Marytė jau 30 metų yra viena iš pagrindinių aktorių Hamiltono „Aukuro“ teatro sudėtyje, o sesė Liuda jau 23 metus veda sekmadieniais, 1 v. p.p., per McMaster universiteto radijo stotį girdimą lietuvišką radijo programą.

Naujųjų paskautininkų įžodį pravedė sesė v.s. D. Gutauskienė. Buvo uždegtos dvi žvakutės: raudona — prisiminti jau mirusias seses, žalia — pagerbti įžodį duodančias skautininkes. Per rankas leisdamos juostą dainavome „Lietuva brangi“, po to sekė įžodis. Tada buvo užrūši žali kaklaraiščiai ir užmegzti tėvynės ir gerojo darbo mazgeliai. Sveikinimo žodį, kartu iškildami, paskaitė sesė A. Vilimienė, paskui sveikino ir kitos būrelio narės. Per kavutę dar pasidalinusios mintimis, pakilia nuotaika išsiskirstė.

Kita sueiga bus pas sesę D. Gutauskienę antradienį, balandžio mėn. 25 d., 7 val. vakare. Tęsiant tradiciją, šioje sueigoje kalbėtoju pakviestas ir maloniai sutikęs dalyvauti, žinomas kūrų specialistas chirodostas dr. R. Nekrašas. O

prieš tai dar susitiksime Hamiltono skautų, čiu ruošiamąje Kaziuko mugėje, kuri vyks sekmadienį, balandžio 2 d. Jaunimo centre.

Reg. B.
Iš „Tėviškos žiburiai“

IŠKILMINGA TUNTO SUEIGA

„Aušros Vartų“, Kernavės tunto sueiga sekmadienį, balandžio 9 d. vyks PLC, Leimonte. Sueiga pradės dalyvavimu 9 val. r. šv. Mišiose Pal. Jurgio Matulaicio misijos bažnyčioje. Po Mišių iškilminga sueiga PL centre. Bus paukštyčių ir skautų įžodžiai. Dalyvaujame išieginėse uniformose. Tėveliai ir svečiai maloniai kviečiami. Ypač laukiamos visos atsargon pasi- traukusios vyr. skautės ir vadovės.

WASHINGTON, DC, SKAUTAI KVICEIA

JAV sostinės ir apylinkių lietuviškoji skautija kviečia visus lietuvius ir jų draugus atsilankyti į š.m. balandžio 9 d. jų rengiamą Kaziuko mugę. Šis metinis renginys vyks Saint Elizabeth's School, 917 Montrose Rd., Rockwell, MD. Kviečiame ir visų lauksime 1 val. p.p. Džiaugsimės atvykę.

KAZIUKO MUGĖ

Hamiltono, Kanadoje, skautų ir skautėjų Kaziuko mugę Jaunimo centre vyks balandžio 2 d.

Washington, DC, lietuvių skautijos Kaziuko mugę balandžio 9 d. vyks St Elizabeth's School, 917 Montrose Rd., Rockwell, MD. Pradžią 1 val. p.p.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pimas apyl. su Northwestem un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9065
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽUOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2800

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-5238

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Valių gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.
Nuolaida naujai atvykusiems.

ASYA SEGALENE, M.D.
Rush University Consultants in
Allergy and Immunology
Konsultacijos suaugusiems ir
vaikams, sergantiems astma,
sinusitu, kvėpavimo takų ir
imunologinėmis ligomis,
alergiškais maistui, vaistams,
vabzdžių įkandimui bei įvairioms
aplinkos sukeltoms alergijoms.
Dr. Segalene sėkmingai sudėrina
medicininį išsilavinimą JAV su
dideliu patyrimu Europoje ir JAV.
Kalba lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.
1725 W. Harrison St.-207
Chicago, IL 60612
Tel. 312-942-6296.

LINKIME SVEIKATOS

v.s. Vladas Vijeikis šeštadienį, balandžio 25 d., sveikatos būklės tyrimams buvo paguldytas Šv. Kryžiaus ligoninėn Marquette Parke. Jis yra 5-to aukšto 530 kmb.

Gyvenimo kelią prisimenant

Kun. V. Rimšelis, MIC

Namie ir Lietuvoje

Keli lenkai marijonai ir aš tik vienas lietuvis išvaziavom traukiniu per visą Italiją, Vokietiją ir Varšuvą. Pravažiavus Lenkijos sieną, traukinys sustojo. Mūsų kupė buvo beveik tuščia. Ji tuojau prisipildė lenkų jaunimo. Mergaitės pradėjo mus klausinėti, iš kur ir kur važiuojame. Kai sužinojo, kad važiuojame iš Romos, tai dar daugiau atsirado kalbų. Kai mane paklausė, kur aš važiuoju, atsakiau, kad į Lietuvą. Tada kalbos prasidėjo apie lenkų ir lietuvių santykius. Jos sužinojo, kad aš lietuvis. Tada pradėjo dar daugiau klausinėti, kokia šeima, kur išmokau lenkų kalbą, jei ir mano šeimos kalba buvo ir yra tik lietuviška. Aš joms šelmiškai pasakiau, kad nuo šitų mano draugų išmokau lenkų kalbą kalbėti. Visi mano lenkai draugai gražiai nusišypsojo, bet nieko nesakė, o mergaitės labai nustebo. Viena jų savo draugei taip ir prasižiojo: „Tu gi taip greitai išmok lietuviškai! Ar tu matai, kad tie lietuviai pasiutiškai yra gabūs“.

Rytojaus dieną išvaziavau iš Varšuvos į Vilnių ir Švenčionėliuose buvau jau pavakary. Čia visos vietos man žinomos. Vienas žydėlis pasisūlė mane pavežinti. Kai į Murmas nuvaziavom, jau buvo sutemė. Mama darė ezias ravoje. Ji mane greitai pastebėjo, bet nepažino. Ji manė, kad koks kunigėlis iš Kaltanėnų atvažiuo. Kai pašaukiau „Mama!“, ji nustebo ir paklausė: „Ar tu čia, Viktoriuk?“ Mano laiško, rašyto Romoje, namie dar negavo. Graudu pasidare, kad po šešerių metų manęs mama nepažino. Kaime visi greitai sužinojo, kad aš iš Romos atvažiuoju.

Susirinko prie mūsų klevo, kur tas pats diemėdis augo, daug jaunų ir senų žmonių. Jie klausinėjo mane apie viską per visą naktį. Paklausė, ir kaip per Alpes reikėjo pravažiuoti. Pasakiau, kad traukinys eina labai aukštai, aukščiau debesų. Tada vienas pradėjo klausinėti, kaip tie debesys atrodo. Kaimiečiai viskuo domėjosi ir viską norėjo sužinoti.

Kai po keturių dienų turėjau išvaziuoti į Lietuvą, mama paklausė, kada vel pasimatysime. Ji pradėjo verkėti. Man taip pat graudu pasidare. Ir aš negalėjau sulaikyti ašarų. Kaimo mergaitės atnešė man didelę gėlių puokštę nuvežti į Aušros Vartus. Vaziuojanti į Vilnių, galvoje vis sukosi mintis su klausimu, kodėl provincijolas neleidė man ilgiau pabūti pas gimines. Gal, kad neprarasčiau pašaukimo, kaip per konferencijas girdėdavau. Bet tada neatėjo mintis, kad ir vienuolyne yra tie patys žmonės, kaip ir visi kiti pasauliečiai. Ir čia trūksta artimo meilės, apie kurią tiek daug per pamokslus ir konferencijas kalbama. Ir čia reikia kovoti su puikybės pavydu.

Marijampolėje vienuolyne tas pats gyvenimas. Visi darbai užsiėmė. Mane paskyrė dirbti prie „Šaltinio“ redakcijos. Čia jau ne anų dienų mokinio gyvenimas. Kai prasiėjo mokslo metai, pasijutau visai vienišas. Visi mano draugai arba Kaune lanko kun. seminariją, arba čia Marijampolėje eina į mokyklą. Mano atostogos, pagal Romos mokyklų santvarką, iki lapkričio pirmos. Bet čia Lietuvoje man tų atostogų kaip ir nėra. Vie-

na sekmadienio popietę mudu su kun. Pranciškum Adomaičiu sutarėm išeiti į miestą ar dar kur toliau pasivaikščioti. Su juo mano santykiai buvo labai draugiški. Jis Marijos vaikų ir Angelių buvo vyriausias vadovas. Gimnazijoje būdamas, jam visur padėdavau. Su vaikais vaidindavau, juos, kai reikėdavo, prižiūradavau. Iš vienuolyno išeinant, reikėdavo pasisakyti vyresniajam, gauti iš jo leidimą. Vyresnysis buvo kun. Vincentas Gergelis. Kun. P. Adomaitis buvo užėjęs į vyresniojo kambarį ir išėjęs man pasakė, kad pasivaikščioti neisime, vyresnysis neleidžia.

Iš Romos buvau parsivežęs šiltą apsiaustą be rankovių. Su tokiais apsiaustais mes žiemą eidavom į universitetą. Aš tą apsiaustą ir čia Marijampolėje ritysi užsivilkdavau, nes palto neturėjau. Turbūt dėl to apsiausto kai kam atrodė, kad aš demonstruoju savo išdidumą. Vyresnysis rado reikala mane perspėti su priekaištais, kad aš išsiskiriu iš kitų, vaikštau su romišku apsiaustu — tai yra mano puikybės. Dabar gal paklaustum, kokia buvo mano puikybė, kai žiemą novicijate vaikščiojau be palto. Tada vienuolyno jaunimas buvome įpratę gyventi vyresniųjų priežiūroje ir priimti jų perspėjimus su nuolankumu.

Kai atvaziavom į vienuolyną mokinių nauja grupė, radome už mus vyresnius mokinius. Jie visi vienuolyną paliko. Jie gal per daug buvo savyje užsidarę. Mes jaunesnieji labai greitai susidraugavom. Mūsų gyvenimas buvo šviesiai optimistiškas. Kas ką pasakė ar ką teisingai ar neteisingai nutarė, mums visai nerūpėjo. Gal anie mokiniai paliko vienuolyną, kaip man Jonas Kruopis aiškino, dėl įtampos ir sunkaus režimo. Mūsų naujai atkurtoji vienuolijų buvo anuomet susidariusi bendruomenė iš pamaldžių kunigų ir kaimo jaunimo. Taigi nieko nuostabaus, jei kai kurių vyresniųjų santykiai su vienuoliais buvo kaip klebono su savo tarnais.

Su draugais rusiukais

Pamėginau paprašyti provincijolo išvaziuoti į Romą dvi savaites anksčiau prieš Visų Šventė. Leidimo negavau. O taip jau buvo nusibodęs vienišumas. Žinojau, kad Romoje yra Dorotėjus Bezastnov, iš Kauno ruselis, jau perejęs į katalikų tikėjimą, du rusiukai iš Harbino (Mandžurijoje) — Andriejus Katkoff ir Georgijus Brianchaninoff. Su jais buvau jau seniai susipažinęs ir greitai susidraugavom. Harbine marijonai turėjo berniukų gimnaziją. Iš čia Marijampolės vienuolynas bandė pradėti misijas Mandžurijoje ir Japonijoje. 1934 m. kun. Vladas Mažonas, broliukai Antanas Zaremba ir Bronislavas Ivanuskas išvyko į Harbiną. A. Katkoff ir G. Brianchaninoff baigė gimnaziją, jau esanti jų mokytoju kun. V. Mažonui, kuris buvo didelio gerumo ir paprastumo žmogus. Jie kun. V. Mažoną labai vertino. Jie man apie jį daug idomių atsitikimų papasakojo, ypač kaip jis kovojo su mokiniais, kad jie nerasinėtų laisvų mergaitėms į kitą gimnaziją, kurioje jis dėstė religiją. Berniukų ir mergaičių gimnazijoje jis mokiniams gyrėsi ir džiaugėsi, kad sustabdys tą gimnazistų paštą, bet nežinojo, kad jis patsai tą paštą kasdien išne-

Karaliaučiaus krašto lietuvių vaikų dainų ir šokių ansamblio „Beržynas“ nariai ir mokytojai džiaugėsi kai juos 1999 m. gruodžio 6 d. aplankė svečiai, Čikagos Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos pirmininkas, Vilijus Trumpjonas (paskutinės eilės viduryje). Šalia — ansamblio vadovė Loretta Makaraite.

ČIKAGOS MAŽLIETUVIŲ DRAUGIJOS 1999 METŲ VEIKLA KARALIAUČIAUS KRAŠTE

Čikagos Mažosios Lietuvos lietuvių draugija 1999-tais metais pravedusi du lešų telkimo vajus (pavasario ir rudens) Amerikoje, vėl galėjo remti lietuvių išsilavinimą Karaliaučiaus krašte. Tad, 1999 metais galėjome remti 40 vaikų stovyklavimą **Ragainės Eišulų Lankoje** (liepos 6-24 d.). Dalyvavo 97 vaikai, parinkti Karaliaučiaus srities lietuvių kalbos mokytojų. Žinoma, vaikams geriausiai patiko turistinė kelionė po Mažąją Lietuvą, aplankant Vyduono namą Tilžėje, Kristijono Donelaičio bažnyčią-muziejų Tolminkiemyje, Gumbinėje, bažnyčią, kurioje jis buvo pakrikštytas, ir jo gimtinę Lazdynėlių kaimą, kur jo garbei pasodintas ąžuolynas ir pastatytas paminklinis akmuo. Aplankė Trakėnų dvarą ir žirgyną, Išruties pilį ir miestą, Ragainės pilį ir Karaliaučiaus miestą.

Taip pat galėjome remti daugiau negu dvidešimties Karaliaučiaus srities lietuvių jaunimo sąjungos narių stovyklavimą Rausiuose (rugpjūčio 11-16 d.) — tai jauni lietuviai, vadovaujantys lietuvių etnografiniam judėjimui, organizatoriai, mokytojai, Išruties kolegijos lietuvių kalbos stu-

dentai. Kiekvieną priešpiebę buvo skaitomos paskaitos Mažosios Lietuvos istorijos bei etnokultūros temomis. Paskaitas skaitė Klaipėdos universiteto profesorė dr. Arūnė Arbūšauskaitė ir svečiai iš Kauno. Popietės buvo skirtos diskusijoms, o vakarais mokėsi lietuvių tautos šokių bei tautinių drabužių gamybą. Paskutinę stovyklavimosi dieną visi dalyviai pasirašė Karaliaučiaus lietuvių jaunimo deklaraciją, kurią jie siekė išauginti lietuvių kalbą bei kultūrą.

Lapkričio 4-tą dieną Ragainėje suruošė lietuviškų dainų bei vaidinimų popietę. Sugrūžę beveik 100 vaikų bei jų mokytojų iš Tilžės, Kaukėnų, Gastų ir Ragainės. Moksleiviai dainavo, deklamavo, įvairių mokyklų moksleiviai, neturėję nei vienos bendros reputacijos, suvaidino bendrą vaidinimą „Kas namelyje gyvena“. Po to vaikai šoko, žaidė lietuvių liaudies žaidimus, o kai pavargo, susėdo papiešauti mokyklos valgykloje. Po pietų vyko lietuviškų dainų diskoteka.

Per Šv. Kalėdas rėmėm Egilutės Tilžėje dalyvavo daugiau negu 400 vaikų iš 22 lietuviškų pradinio mokyklų, ansamblių, lietuvių kalbos bū-

relių ir Karaliaučiuje (170 vaikų, jų mokytojai, tėveliai). Nėra abejonių, kad vaikų susitikimai labai reikalingi sveikimui aplinkoje gyvenantiems lietuviams.

Taip pat rėmėm vaikų jaunimo dainų ir šokių ansamblių Gastuose (mokytoja Loretta Makaraite) bei Gumbinėje (mokytojas Algirdas Karmilavičius) suteikdami galimybę jiems įsigyti liaudies instrumentus ir medžiagas tautiniams drabužiams. Tai du jauni, energingi, su muzikiniu išsilavinimu mokytojai, gimę ir augę Karaliaučiaus srityje.

Su mūsų draugijos rėmėjų pagalba minėta 1999 m. veikla buvo sėkmingai atlikta. Kiek mes toliau galėsime paremti pasisventus lietuvių bei puoselėtojus Karaliaučiaus krašte, iš dalies priklausys, kiek mūsų draugijos nariai bei mūsų rėmėjai galės ir toliau prisidėti prie šio lietuvių išsilavinimo darbo Mažosioje Lietuvoje — tikimės, kad 2000 metų parama Karaliaučiaus kraštui bus tokia pat stambi kaip buvo 1999 metais.

Norėdamos stiprinti ryšius su Karaliaučiaus krašto lietuvišiais, 1999 metais nuo gruodžio 6-tos dienos iki 8-tos dienos su Karaliaučiaus krašto lietuvių Bendruomenės pirmininku Sigitu Šamborskiu vėl atlikome kelionę po Karaliaučiaus kraštą. Per mūsų trijų dienų kelionę aplankėme krašto mokytojus **Ragainėje, Tilžėje, Gastuose, Gumbinėje ir Karaliaučiuje.**

Taip, kaip ir 1998 metais, vėl buvau maloniai priimtas krašto lietuvių.

Ragainėje, buvo proga lankyti 2-sios vidurinės mokyklos pradinį klasių lietuvių kalbos klases (mokytojai — Jonas Glinskis, Laima Žemgulienė, Lina Abarcianian ir Zofija Sokolova). Čia keturiose klases lietuvių kalbos mokosi arti 50 moksleivių. Lietuvių kalba dėstoma kiekvieną dieną po vieną pamoką. Dailė, darbai ir muzika irgi dėstoma lietuvių kalba po vieną dieną per savaitę. Tuo būdu mokiniai turi 8 pamokas lietuvių kalba per savaitę. Visi minėti mokytojai gyvena Pagėgiuose. Vakare, prieš lankant mokyklą buvo proga pasikalbėti su mokytojais Jono ir Liucijos Glinskių namuose.

Tilžėje lankėmės Danutės Norušaitės namuose. Danutė yra lietuvių kultūros draugijos „Birutė“ pirmininkė. Draugija leidžia laikraštį „Naujoji aušra“. Pas ją susitikom su Tilžės 8-osios vidurinės mokyklos pradinį klasių lietuvių kalbos mokytojais, Daiva Abariuviene ir Erika Urošova (abi Klaipėdos universitete paruošė pradinį klasių mokytojos, gyvenančios Tilžėje). Šioj mo-

SKELBIMAI

ELEKTROS
(VEDIMAI) — PATAISYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

52 metų lietuvių, kalbanti
angliškai, gali patarnauti seno
amžiaus asmeniui ir gyventi
kartu. Tel. 1-414-873-8193,
Emy Andrew.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; "sidings",
"soffits", "decks", "gutters", plokšti
ir "shingle" stogai; cementas,
dažymas. Turis darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

773-935-0472
708-901-9343 pgr.
Pransec@aol.com E-mail

GEDIMINAS
PRANSKEVIČIUS
užpildo pajamų mokesčių
formas. (Accounting Tax
Services). Pageidaujant,
atvyksta į namus.

Reikia 200 asmenų. Galima uždirbti virš
\$1000 į savaitę. Darbas pirmą, trečią,
šeštą, devintą ir penktą savaitę.
Reikia mokėti šiek tiek anglų, turėti savo
auto. Dirbama grupėmis po 2-3 asm. Tik
gyvenamose namuose, ne dangoraižiuose.
Atvykite šiandien ir pradėkite darbą kovo 1
d. Tel. 630-724-9706, 1989 University
Lane, Unit F, Lisle Ogden Ili Yackley;
važiavot į pietus iki Ohio; tada į rytus iki
Academy; kairės iki University Lane.

kykloj mokosi arti 50 mokslei-
vių su tokia pat mokytojų tva-
ka kaip Ragainėje, o Danutė
Norušaitė šioje mokykloje ve-
da „Birutės“ liutanistinę mo-
kyklą — mokykla leidžia savo
laikraštį „Varpelės“.

Gastuose lankėmės vaikų
dainų ir šokių ansamblių „Ber-
žynas“, vadovė Loretta Makaraite, Kaukėnų muzikos mo-
kyklos direktorė, srities lietuvių
Bendruomenės valdybos
kultūros programų direktorė.
Ansamblis, dalyvaujant pen-
tikolikai vaikų, svečiams pa-
ruošė trumpą lietuvišką liau-
dieis dainų ir šokių programą.

Gumbinėje lankėmės vaikų
dainų ir šokių ansamblių „Nad-
ruva“, vadovas Algirdas Kar-
milavičius, muzikos mokytojas
Gumbinės 5-toje vidurinėje
mokykloje. Ansamblis, daly-
vaujant keturiolikai vaikų,
mokyklos salėje atliko sve-
čiams bei mokyklos direktorei
ir miesto valdžios kultūros
skyriaus direktoriui trumpą
lietuvišką liaudies dainų pro-
gramą.

Karaliaučiuje susitikome
su miesto lietuvių kalbos mo-
kytojais Šventosios Seimos
parapijoje. Dalyvavo mokyto-
jos Rūta Leonova (48-osios vi-
durinės mokyklos lietuvių kal-
bos fakultatyvo mokytoja —
turi 15 mokinių), Viktorija Ži-
gaitė ir Nijolė Meškytė (para-
pijos lituanistinės mokyklos
mokytoja — turi 20 mokinių)
bei parapijos kunigas Anupras
Gauronskas.

Išpūdziai: Sunki ekonomi-
nė padėtis Rusijoje ir Lietu-
voje yra labai jautiama šiame
krašte lietuvių kultūrinėje ir
švietimo veikloje. Lietuvos Res-
publikos parama šio krašto
lietuviams, nors ir buvo žadė-
ta, nebuvo įvykdyta, taip kaip
numatyta. Gera buvo matyti,
kad lietuviškos klases, turin-
čios juridinį statusą, jau yra
įsteigtos Karaliaučiuje, Tilžėje
ir Ragainėje. Gautas patalpas
rusiškose mokyklose, dėl fi-
nansinių priežasčių, patys tė-
veliai ir mokytojai turi remon-
tuoti ir įrengti mokslo me-
tams. Lankantis Ragainės mo-
kykloje, mačiau, kad tas dar-
bas buvo labai gražiai atliktas
— kabinetai buvo švarūs, pa-

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
OFFICE (773) 586-5858
HOME (708) 425-7160
PAGER (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

ALWAYS WITH FLOWERS

Gėlės visoms progoms!
Dirbame kasdien 9 v.r. — 6 v.v.
Tel. 708-594-6604.

ATTENTION IMMIGRANTS!

Canada is accepting applicants for
Permanent Residence!
For free information call:
1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration to
Canada
www.redeusa.com

Vyrų ir moterų kirpėja.

15 metų patyrimas. Greitas,
malonus patarnavimas.
Skambinti Vandai,
tel. 708-422-6558.

Didesnio laimėjimo
Reikia 200 asmenų. Galima uždirbti virš
\$1000 į savaitę. Darbas pirmą, trečią,
šeštą, devintą ir penktą savaitę.
Reikia mokėti šiek tiek anglų, turėti savo
auto. Dirbama grupėmis po 2-3 asm. Tik
gyvenamose namuose, ne dangoraižiuose.
Atvykite šiandien ir pradėkite darbą kovo 1
d. Tel. 630-724-9706, 1989 University
Lane, Unit F, Lisle Ogden Ili Yackley;
važiavot į pietus iki Ohio; tada į rytus iki
Academy; kairės iki University Lane.

puošti paveikslais, net ir Lie-
tuvos herbais. Vaikai sugebėjo
gražiai pasirodyti, nors buvo
matyti, kad jie labai jaudinosi,
nes su svečiais iš Amerikos kal-
bėjosi pirmą kartą. Vaikai
daugiausia mišrių šeimų, ku-
rių tėvai jau silpnai kalbą
arba išvis nekalba lietuviškai.
Bet yra norinčių išmokyti savo
protevių kalbą, ir tai puiku.
Čia dirbantys mokytojai lietuvių
kalbos mokslo rusakalbius,
tai klausimas vis kyla, kaip
greičiau ir geriau išmokyti ki-
takalbį vaiką lietuviškai. Gaila,
kad tik mažą dalį mokytojų
(11) bei mokinių (50) teko ap-
lankyti (pagal LR žinias mo-
kytojų dabar yra 37, o moki-
nių daugiau 650). 1999 m.
gruodžio 7-20 d. Danijos de-
mokratijos fondas organizavo
seminarą „Kaliningradas - de-
mokratija - švietimas“. Tauti-
ninkai Danijoje buvo pa-
kviesti Karaliaučiaus srities
administracijos atstovai, atsaki-
ngi už švietimą, ir pedagoga-
i, dirbantys lietuvių ugdymo
įstaigose šiame krašte.

Baigiant, galiu sakyti, kad lie-
tuviška veikla šioje srityje
vyksta, nors ir lėtu tempu.
Sakoma, kad didžiausia proble-
ma — vietinių lietuvių inte-
ligentų stygius. Šią problemą
sprendžiant, manau, reikės
stengtis, kad kiekvienais me-
tais būtų steigiamos pirmosios
klases su lietuvių kalbos des-
tymu ir kad jos tęstųsi iki pat
aukščiausios klases mokyk-
loje.

Parama labai reikalinga.
Galintieji prie šių pastangų
prisidėti finansiškai, gali tai
atlikti per Čikagos Mažosios
Lietuvos lietuvių draugiją, au-
kas siunčiant: „Karaliaučiaus
krašto lietuvių“, 1394 Middle-
burg Ct., Naperville, IL
60540-7011.

Vilijus Trumpjonas
Čikagos Mažosios Lietuvos
lietuvių dr-jos pirmininkas

• Molėtų kultūros na-
muose koncertą surengė Lie-
tuvos nacionalinės filharmonijos
kamerinės muzikos ansam-
blis „Musica Humana“.

ATGAIVA IR DOVANA SIELAI

VIRGINIJA PAPLAUSKIENĖ

Gavėnios laikas — rimties, susikaupimo, susimąstymo laikas. Kiekvienas žmogus gilinasi į save ir bando ugdyti gerą, grožį. Muzika tarnauja šiam darbui. Muzika skaidrina sielą ir padeda išpėti mums meno paslaptį.

Balandžio 2 d. (sekmadienį), 2 val. p.p., Putname, Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seselių centrinio vienuolyno koplyčioje, įvyks religinės muzikos koncertas. Šis koncertas — kaip atgaiva ir dovana mūsų sieloms. Atvykę į koncertą, ne tik patirs malonumą, bet ir padės savo kilnia auka išlaikyti ir sustiprinti Vermonte esančią „Neringos“ stovyklą.

Ši stovykla yra lietuvių šaltinis. Į ją atvažiuoja jaunimas — gėzinas mūsų tautos žiedas. Nuo mūsų, vyresniųjų, priklauso — ar tas žiedas krikščioniškai sustiprės ir gražiai pražydės visomis varšomis. Nuo mūsų priklauso, ar jaunimas išliks į bendrą darbą „Vardan tos Lietuvos“. Vien žodžių ir gerų norų neužtenka — tam reikia ir rimtos materialinės paramos. Visų kilni auka būtų svarbus įnašas, bendrai dirbant tautinį ugdymo darbą.

Stovykla gyvuoja 31 metus — jau ir nameliai, kuriuose gyvena jaunimas, reikalauja remonto. O ką kalbėti apie pasiaukojančius vadovus, kuriems reikia bent minimaliai užmokėti už darbą. Vien gražiais žodžiais ir grynų oru sotus nebūsi. Būtų kilnu, jeigu atvyktumėte į koncertą, arba bent galėtumėte atsiųsti auką „Neringos“ stovyklos vadovams. Jūs padėtumėte stiprų pagrindą lietuvių ugdymo darbui. Lietuva — maža tauta, bet didinga savo praeitimi. Mums turėtų būti brangi kiekviena lietuviška siela. Neleiskime užgesti ugniai, kurią kursto „Neringos“ stovyklos vadovai. Jeigu uždegsime vieną žvakelę — nuo jos užsidegs kitos, ir tada bus šviesiau ne tik mūsų širdyse, bet ir mūsų tėvyneje Lietuvoje.

Labdariname koncerte maloniai sutiko dalyvauti trys žymios menininkės: Dalia Sakaitė, Linda Veleckytė ir Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė. Visos trys menininkės pasiekusios savo muzikinės karjeros aukštumą. Jos džiugina ne tik Amerikos klausytojus, bet keliauja su koncertais po įvairias šalis. Taigi nepraleiskite galimybės pasidžiaugti talentais ir pabūti kartu su visais meno karalysteje. O dabar trumpai pakalbėkime apie atlikėjas.

Dalia Sakaitė.

Dalia Sakaitė (pianistė) gimė Clevelande. Muzikos pirmieji mokytojai atvėrė duris į stebuklingą šalį. Tai buvo Genė Karskienė, Birutė Smetonienė, Andrius Kuprevičius. Studijavo Vokietijoje. Vėliau dar dvejus metus Cincinatti Konservatorijoje ir įsigijo bakalaurą. Bet siela troško sužinoti daugiau muzikos paslaptį ir ji studijavo Manhat-

tan muzikos mokykloje, New Yorke, įsigydama magistrą. Savo gyvenimo kelyje susitiko daug talentingų mokytojų. Vienas jų — Bar Illan, pas kurį privčiai mokėsi. Jis išmokė technikos paslaptį, su patindino su nauju repertuaru, skatino pasitikėti savo jėgomis. Ryškų pėdsaką jos gyvenime paliko talentingas mokytojas, su kuriuo gyvenimas siejo dešimt metų — Raymond Lewenthal. Tai viena nuostabiausių asmenybių, kurias teko sutikti Daliai Sakaitė. Ji sako, kad jis buvo pasižavėjęs muzika, grojimui. Muzika menas buvo jo gyvenimas. „Jis man atvėrė ne tik akis, bet ir mano sielą menui — grojimui. Aš pasiekiau, jo dėka, aukštesnį lygį. Jis išmokė mane gyventi muzikos pasaulyje, džiaugtis juo ir suteikti džiaugsmą kitiems. Mūsų bendravimas truko beveik dešimt metų. Po jo mirties man buvo sunku. O kai reikėjo pasirinkti doktorato temą, pasirinkau šio talentingo menininko asmenybę — jo gyvenimą ir kūrybą“, — sako Dalia. University of South Carolina apsigynė doktoratą. Tokiu būdu pasiekė muzikos aukštumą, ir įamžino savo mokytojo atminimą.

Jos koncertinė veikla, žinoma, ne tik Amerikoje — koncertavo Lietuvoje, Kanadoje, o taip pat New Yorke, Čikagoje, Vašingtone, Rochestere, Baltimorėje, Cleavelande ir kt. Paskutinius ketvirtą metų koncertuoja su amerikiečiams žinoma smuikininke Rachele Varga. Turėjo ir nemažai savo solinių koncertų. Jos menas palankiai vertinamas ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių spaudoje.

Šiuo metu Dalia profesoriauja William Patterson University-Wayne, N.Y. „The Lighthouse Music School — New Yorke“, vadovauja chorui, dirba vargonų ir fortepijono fakultete. Savo privačioje studijoje moko vaikus ir suaugusius.

Kita, taip pat talentinga, menininkė — Linda Veleckytė — smuikininkė. Pirmuosius muzikos garsus pažino pianino pagalba. Patekusi į sceną būdama maža, jau norėjo likti joje visą laiką. Tai buvo pasakatinimas studijuoti muziką. Iš vaikystės prisimena, kad Saint-Saens kūrinys „Gulbė“ užburė. Ji norėjo groti violončele, bet tėvas išrinko smuiką. Kaip ji prisimena, tėvas kartu su ja mokėsi groti, ir buvo pikta, kad jis greičiau ir tobuliau įsisavina techniką. Tai buvo akstinas aplenkti ir parodyti savo gabumus. Džiugu, kad Lindos Veleckytės namuose viešpatavo muzika. Visi, pradėdant močiute ir tėvais, gyveno muzikos pasaulyje. Pats tėvas akompanuodavo dukrai. Savaitgaliais ir vakarais vykdavo savotiški koncertai. Namuose nuolat skamba klasikinė muzika. L. Veleckytės muzikinės tradicijos yra paveldėtos iš artimųjų. Smagu, kai šalia artimos sielos, galinčios suprasti, padėti ir atverti muzikines paslaptis.

Susidomėjusi smuiku, ji studijuoja Illinois universitete Urbanoje (smuiko klasė) ir gauna bakalaurą laipsnį, o vėliau Bostono universitete (taip pat smuiko klasė) gauna magistro laipsnį. Ji griežė Northwest Indiana, Elgin, Illinois kameriniame ir Čikagos kameriniame, Illinois filharmonijos orkestruose. Kaip solistė, koncertavo Čikagoje, Bostone, Vilniuje (su Nacionaliniu simfoniniu orkestru). Linda dalyvauja ir lietuviškuose renginiuose Čikagoje.

Įžengusi muzikos pasaulin,

Linda Veleckytė.

— gyvena jame. Nors žinių troškimas atvedė į Governors valstybinį universitetą, kuriam studijavo verslą ir administraciją. Įsigijo magistro laipsnį. Dabar L. Veleckytė vienos Čikagos firmos kompiuterių konsultantė. Ji keliauja po visą Ameriką, lankydama ligonines ir tikrindama naudojamus kompiuterių programas, padėdama spręsti psichologinius sunkumus.

Muzikos pasaulio neapleidžia. L. Veleckytė sako, kad muzika jai atvėrė naujus pasaulius — tai kelionės, konkursai, nuolatinis mokymasis. Ėjimas į muzikines aukštumas. Per muziką tobulėja ir gerėja žmogus.

Audronė Gaiziūnienė

Trečioji menininkė — Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė (lyrinis sopranas). Audronė gimė Lietuvoje, Šiauliuose. Mama buvo pirmoji jos muzikos mokytoja, atvėrusi fortepijono garsų paslaptį. Vėliau Audronė penkerius metus mokėsi choro dirigavimo Kauno J. Gruodžio muzikos technikuose (destytoja D. Vaitkutė); tą patį specialybę studijavo ir gilino žinias Lietuvos Valskybėje konservatorijoje (prof. A. Budriūno ir doc. P. Bekerio klasėse).

Kaune pritaikė savo žinias, dirbdama su medicinos mokyklos merginų choru, mokytojavo Palemono bendrojo lavinimo mokykloje ir kt. Žinių troškimas atvedė į JAV. Ji studijavo muzikos pedagogiką ir dainavimą Čikagos Roosevelt universitete (baigė su pagyrimu) ir įgijo bakalaurą laipsnį. Dainavimą studijavo Northwestern universitete Evanstone, Illinois.

Atvykusi į Čikagą, Audronė įsijungė į lietuvių muzikinį gyvenimą: talkino Vytų chorui, „Dainavos“ ansamblui, buvo tautinių šokių grupės „Grandis“ muzikos vadovė. Ji kartu su šokėjais koncertavo Carakase, San Paulo, Montrealyje, Bostone, New Yorke ir kt. Dešimt metų buvo Lietuvos operos chormeisterė. Jos, kaip solistės, karjera labai plati. Ji dainavo A. Jurgio muzikiniuose spektakliuose „Pamario pasaka“, „Či-činske“, Vilniaus pilies legendoje“, o taip pat nemažai pagindinių vaidmenų sukūrė G. Puccini, W. A. Mozart, G. M. Weber, G. Verdi, G. Rossini,

TARP MŪSŲ KALBANT

„KOLDŪNŲ“ GIMINAIČIAI

Lietuviai valgo „koldūnus“, latviai — „piragi“, lenkai — „pierogi“, rusai — „piroski“, indai ir pakistaniečiai — „samosa“, kiniečiai — „von ton“... Lotynų Amerikoje labai mėgstamos „empanados“. Jų kilmės kraštas — Ispanija. Tai vis daugiau ar mažiau vienas į kitą panašūs maisto gaminiai. Vieni verdami vandenyje, kiti riebaluose, o dar kiti kepami krosnyje.

Čia rašančiam pirmą kartą teko „susidurti“ su „empanadomis“ 1958 m. lankantis Pietų Amerikos valstybės. Patiko. Pamenu, kiekvieną kartą buvo skirtingas skonis ir išvaizda. „Empanadų“ idarui naudojama mėsa, žuvis, daržovės, vaisiai ir t.t. Pietų Amerikoje kiekviena namų šeimininkė savaip gamina „empanadas“. Čia rašančiam labiausiai patiko Montevideo mieste valgytos „empanados“. Tai buvo vienos tenyktės lietuvių gaminys.

Pietų amerikiečiai valgo „empanadas“ visur ir visada. Pirmą kartą „empanadų“ paragauti teko Limos mieste (Peru sostinėje). Tąsyk susigundžiau indėnų išvaizdos moteriškos pasiūlytomis „empanadomis“. Jos vyraus, truputį kalbėdamas angliškai, įkalbino nusipirkti indėnų šalikais ženkla išmargintą šaliką. Rytojaus dieną įsitikinau, jog tas šalikas buvo „Made in Japan“. Vis dėlto, manyčiau, kad tą vakarą valgytos „empanados“ buvo vietinės gamybos patiekalas.

Kadaise turėjau progos artimiau susipažinti su Pietų Amerikoje gyvenusiais lietuvišiais. Jie valgydavo „empanadas“ rytais ir vakarais. Jomis ir kitus vaisindavo. Jų „empanados“ buvo tikras skanumynas. Ypač neužmirštos „empanados“ su malta jautienos mėsa, razinkomis, migdolais, cinamonu ir kitais prieskoniais.

Prieš keletą metų viename renginyje (po atviru dangumi) mūsiškiai gamino ir parduodavo „empanadas“. Tai buvo Pietų Amerikoje gyvenusių mūsų tautiečių sumanymas. Mūsiškių gamintas „empanadas“ pirkto ir noriai valgė saviečiai ir kitataučiai.

Rašant apie „empanadas“,

prisimena lietuviams mėgstami „koldūnai“. Apie juos rašoma ir kitataučių knygose. Štai 1974 m. Mitchel Beazley Publishers paruoštoje plačios apimties knygoje „The World Atlas of Food“ pažymėta, kad Lenkijoje vaigomi „koldūnai“ (lietuviški koldūnai). Šioje knygoje yra SSSR žemėlapis ir išvardinti rusų, gudų bei ukrainiečių mėgstamiausi patiekalai. Jų tarpe — „piroski“, „pilmeni“ ir „vareniki“. Apie lietuvių, latvių ir estų maisto patiekalus, deja, nėra nei vieno žodžio. Ši knyga buvo 1974 metais paruošta Londone ir 1984 metais išleista New Yorke.

Petras Petrutis

ŠOKOLADINIAI KRUCIFIKSAI

Vasario 8 d. — kovo 2 d. Paryžiaus nacionalinėje „Jeu de Paume“ galerijoje eksponuojama Eglės Rakauskaitės „Šokoladinių krucifiksų“ paroda.

KRIKŠČIONIŠKOSIOS MUZIKOS FESTIVALIS

Kovo 3-4 d. Kaune vyko krikščioniškosios muzikos festivalis „Musica aeternitatis — 2000“. Prieš prasidedant festivaliui kovo 2 d. Kaune, Perkūno name, krikščioniškosios muzikos studija „Musica aeternitatis“ surengė spaudos konferenciją. Jos metu studijos „Musica aeternitatis“ dvasinis asistentas kun. Gintaras Vitkus, SJ, kalbėjo apie kultūrinę evangelizaciją, būtiną ieškoti naujų kalbesenos formų, kad žmogus šiandien priimtų Gerąją naująją ir su ja susijusią laisvės, pagarbos, atsakomybės žinią. Jis išreiškė viltį, jog studijos propaguojama krikščioniškoji muzika padės augti dvasiai, būti jautriems „antgamtės skambėjimui“.

Anot festivalio „Musica aeternitatis — 2000“ prodiuseris ir meno vadovės Raimondos Rimkutės, palyginti su pernykščiu festivaliu, šiemet programa ekumeniškesnė — dalyvauja ne tik katalikų, bet ir protestantiškųjų bendruomenių bei ortodoksų muzikantai.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

EUGENIA LUTZIENĖ

Minint mūsų mylimos Mamytės, Močiutės ir Sesers, kurios netekome 1999 m. balandžio 3 d. mirties sukaktį, šv. Mišios už jos sielą bus aukojamos JAV ir Lietuvoje balandžio 3 d., o Vokietijoje balandžio 2 d.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti Velionę Eugeniją savo maldose.

Nuliūdę: sūnus Alfredas, duktė Zita su šeima ir kiti gimines.

B. Smetanos, G. Donizetti operose, Čikagos lietuvių operoje, koncertavo su Rockford miesto ir kitais amerikiečių simfoniniais, kameriniais orkestrais bei choralais, atlikdama kantatino-oratorinio žanro kūrinių solo partijas.

Kaip matome, ši menininkė, atsidavusi savo muzai. Ji rengia koncertus — jų įvyko daugiau nei 200. Yra laimėjusi įvairias premijas ir stipendijas. Didžiausias įvertinimas — tai žmonių meilė ir šiluma spindinčios akys, klausantis jos dainavimo. Kas gali būti brangiau už sutiktą artimą

sielą?

Nepraleiskime progos paklausti Audronės dainavimo, nes jau Verbų sekmadienį ji bus Lietuvoje ir atliks sopranos solo partiją Dubo'is „Septyni Kristaus žodžiai“. Na, o gegužės mėnesį dainuos sopranos solo partiją, atliekant Verdi „Rekviem“ su Janesville simfoniniu orkestru ir choru. Tai ateities planai.

Visus maloniai kviečiame balandžio 2 dieną, sekmadienį, 2 val. p.p., į Putnamą pasidžiaugti stebuklu, kurį mums dovanos trys žymios menininkės...

DRAGAS, 2000 m. kovo 29 d., trečiadienis

5

A. † A.

STANLEY ABRAMAVIČIUS

mirė 2000 m. kovo 26 d., sulaukęs 90 metų. Gyveno Marengo, IL, anksčiau Čikagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Gimė Bradock, PA. Nuliūdę liko sūnūs: Stanley, marti Betty, Vytautas, marti Anne ir Bruno; duktė Gražina, zentas Robert Keeley; devyni anūkai: Robert, Jason, Lara, Cassandra, Jeannette, Caroline, Matthew, Jessica ir Monica; proanūkai Jordan ir Jack; taip pat seserys Stefa Kerulis ir Ada Juška su šeima.

Velionis buvo vyras a.a. Marijos. Velionis Stanley buvo pašarvotas antradienį, kovo 28 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės trečiadienį, kovo 29 d. Iš laidojimo namų a.a. Stanley 9:30 val. ryto bus nulydėtas į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kur 10 val. ryto bus atnašaujamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnūs, duktė, anūkai, proanūkai, seserys ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

A. † A.

ELĖ KUNDROTIENĖ ŽUKAUSKIENĖ VALNERYTĖ

Mano mylima Mamytė, sunkios ligos išvarginta, amžinai užmigo 2000 m. kovo 27 d. 2:15 val. ryto, sulaukusi 94 metų.

Gimė 1905 m. gegužės 23 d. Lietuvoje, Marijampolėje. Gyveno Čikagoje, West Lawn apylinkėje.

Nuliūdę liko: duktė Danutė Baltramonaitytė, zentas Juozas; sesuo Greta Iwanska su šeima Lenkijoje bei kiti gimines Amerikoje, Lietuvoje ir Vokietijoje.

Velionė pašarvota trečiadienį, kovo 29 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. ir ketvirtadienį, kovo 30 d. Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškos bažnyčioje, 6641 S. Troy nuo 9 val. ryto iki 10 val. ryto. Po religinių apeigų 10 val. ryto, laidotuvės privacios. Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvos našlaičiams ir tremtiniais.

Nuširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose.

Nuliūdę: duktė, zentas, sesuo ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

PADEKA

A. † A.

PETRAS PETRUŠAITIS

Mirė 2000 m. vasario 23 d., sulaukęs 82 metų. Palaidotas vasario 26 d. Holy Cross kapinėse Racine, WI.

Nuširdžiai dėkoju visiems draugams ir pažįstamiems, pareiškusiems užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje ir visiems už gausų dalyvavimą laidotuvėse.

Dėkoju už aukas šv. Mišioms, aukas Lietuvos našlaičiams ir už gėles.

Mano padėka šv. Mišias atnašavusiam ir pamokslą pasakiusiam kun. Russell Roetzer ir dijakonui Russell Missureli.

Nuširdi padėka sesutėms Bronei Nekrošienei ir Juzei Pivoriūnienei, gražiai giedojusioms šv. Mišių metu bei vargonininkui Peter Vankui.

Nuširdi padėka Zenonui Lukauskui už pasakytus jautrius atsisveikinimo žodžius.

Dėkoju karsto nešėjams, atlikusiems paskutinį patarnavimą — Ramūnui Petkui, Doug Despin, Fred Roessler, Kevin Postuchow, Gerry Kennedy ir Joe Rediske.

Dėkoju visiems, kurie a.a. Petrą lankė ir guodė sunkioje ir ilgoje jo ligoje.

Liūdinti žmona Stasė Petrušaitienė.

A. † A.

ZOJAI DAILYDIENEI

mirus, jos dukrą, mūsų mielą sesę REGINĄ GALINAITIENĘ, jos šeimą ir artimuosius nuširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Washington'o Židinetės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jei klausotės mūsų radijo kas vakarą, tai atvykite ir į mūsų metinę šventę! Į „Margučio II“ metinę vakarienę jus kvietia šio radijo laidų vedėjai (iš kairės): Emilija Andriulytė, Rytis Januška ir Dalia Sokienė. Balandžio 9 dienos popietę nebūs laiko nuobodžiauti – meninėje programoje linksmą vaidinimėlį vaidins naujasis „Žaltvykslės“ teatras, dainuos naujasis „Govijos“ folklorinis ansamblis. Bilietus galite įsigyti „Seklyčioje“.

Nuotr. J. Kuprio

Ilgametė Balzeko lietuvių kultūros muziejaus liaudies menininkė Uršulė Astrienė balandžio 8 d. mokys Velykų margučių skutinėjimo meno. Norintys išmokti vėlykaičius dažyti, turėtų atsinešti svogūnų lukštuose ar kituose dažuose dažytų virtų kiaušinių. Pamokėlė prasidės 11 val. r. Mokestis už ją – 9.50 dol. ir 7.50 dol. muziejaus nariams. Daugiau informacijos tel. 773-582-6500.

Jonas ir Stasė Latviai, gyvenantys Wheaton, IL, Draugo fondo pavasario vėjus proga prie ankstyvesnių 800 dol. įnašų atsiuntė 400 dolerių ir tapo **garbės nariais**. Sveikiname naujus garbės narius ir labai dėkojame už paramą Draugo fondui.

Vilija Kerelytė, akompanuojant Algimantui Barniškiui, giedos per šv. Mišias, kurios bus aukojamos tėvų jėzuitų koplyčioje „Laiškų lietuviams“ jubiliejinės šventės proga. Mišios vyks balandžio 2 d., šį sekmadienį, 3 val. p.p.; 4 val.p.p. didžiojoje Jaunimo centro salėje rengiama oficialioji dalis; 5 val.p.p. vyks meninė programa, kurią atliks Ricardo Soko vadovaujamas moterų ansamblis, 5:30 val.p.p. ruošama vakarienė. Bilietus užsisakykite, skambindami tėvams jėzuitams tel. 773-737-8400.

Skelbimai

Pinigai, siuntiniai, maistas
Velykoms ir Eucharistijai
per TRANSPAK
Išstaiga, Draugo pastas
Darbo val. 9 v. r. iki 5 v. p.
Tel. 1 773 838 1050

• **XI Lietuvių tautinių šokių šventė** įvyks š.m. **liepos 2 d.**, Hershey centre, Mississauga, Ontario (prie Toronto). Bilietų skaičius į šventę ir jos renginius yra ribotas. Todėl šventės rengimo komitetas skatina bilietus į šventę bei jos renginius užsisakyti iš anksto. Šventės bilietų kainos: **\$20 (JAV)** suaugusiems; **\$12 (JAV)** vaikams iki 13 metų. Po šventinių pokylių suaugusiems ir jaunimui, bilieto kaina yra **\$40 (JAV)**. Susipažinimo vakaras vyks liepos 1 d. Regal Constellation viešbutyje. Bilietų kaina yra **\$16 (JAV)**. Bilietus galima užsisakyti skambinant **V. Taseckui tel. 1-905-824-4461** arba **J. Vingelienei tel. 1-416-233-8108**. Bilietus užsakant paštu, reikia pasiųsti atitinkamos sumos čekį (išrašytą Lithuanian Folk Dance Festival), kartu su nurodymu, kiek ir kuriam renginiui bilietai yra užsakomi, šiuo adresu: **XI TŠŠ, 8015 S. Karlov, Chicago, IL 60652**.

2323/00

Skautininkė Joana Krutlienė ves rašytojai Nijolei Jankutei skirtą literatūros vakarą, kuris vyks š.m. kovo 31 d., penktadienį, 7 val. v. Jaunimo centro kavineje.

Naujai atvykusiųjų dėmesiu! Šį sekmadienį, balandžio 2 dieną, po 10:30 val. r. šv. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo (Marquette Parko) parapijos salėje kavutės metu dalyvaus Čikagos miesto advokatas Diego Bonesatti, kuris kalbės imigracijos ir kitais teisiniais klausimais. Ši informacija bus ypač naudinga naujai atvykusiems. Vertėjaus Birutė Jasaitienė. Visi kviečiami dalyvauti.

Daumantas ir Vyga Dikiniai, gyvenantys Sonoma, CA, Draugo fondo pavasario vėjus atsiuntė 1,000 dolerių ir tapo **garbės nariais**. Laiške jie rašo: „Neįsivaizduojame lietuvių visuomenės be 'Draugo'. Gyvuokite!“ Sveikiname naujus Draugo fondo garbės narius ir labai dėkojame už gausią paramą milijono užbaigimui.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje Gavėnios pamaldos — Kryžiaus keliai lietuvių kalba vyks kiekvieną penktadienį 3 val. p.p. Kas tik gali, kviečiami dalyvauti šiose prasmingose Gavėnios pamaldose.

• **Stasė Bacevičienė** užpildo pajamų mokesčių (income tax) formas. Susitarimui kreiptis: tel. 708-403-7334.

• **Lithuanian Mercy Lift** labai džiaugiasi turėdama gausų skaičių nuolatinių rėmėjų. Jau kelis kartus šie rėmėjai yra paskyrę stambesnes aukas paremti medicininę pagalbą Lietuvai. Nuširdžiai dėkojame p. Joseph Materas (Oak Park, CA) už **\$2,000** auką ir Czerwinski šeimos fondui (New Brunswick, NJ) už **\$1,000** auką.

2336/00

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6347 S. Kodzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-8742
Darbo val. nuo 9 v. r. iki 5 v. v.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 v. p. p.

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60639
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-287-0300, Lemont, IL

VAIZDAJUOSTĖ APIE MUZIKOS KONKURSA

V. Jonuškaitės Zaunienės vardo konkursas Lietuvos Muzikos akademijoje, Vilniuje, buvo sėkmingai baigtas koncertu ir 1,000 dol. premijos įteikimu laimėtojai Aušrai Liutkutei. Įteikimo išskilmės ir koncertas buvo įrašytas į vaizdajuostę, kurią kviečiame pamatyti šeštadienį, balandžio 1 d., 2 v. p.p. „Seklyčios“ saleje. Vaizdajuostę į Čikagą atvežė Vydūno fondo igaliotinis Lietuvoje fil. Edmundas Kulikauskas. Girdėsime jo pranešimą apie įvykusius kitus konkursus ir ASS veiklą Lietuvoje. Kaip žinoma, ASS skyrė sėkmingai veikia prie Vilniaus, Vytauto Didžiojo ir Šiaulių universitetų.

Atvykusiems į pobūvį bus teikiami pietūs, vyks pasikalbėjimai. Visi akademikai skautai ir filisteriai yra kviečiami dalyvauti. Apie dalyvavimą reikia iš anksto pranešti tel. 708-371-8587.

Vydūno fondas

„CENSUS 2000“ REIKIA JŪSŲ PAGALBOS

Turbūt jau daug girdėjote apie „Census 2000“ (gyventojų surašymą) ir esate gavę formas. Svarbu kuo greičiau jas užpildyti ir išsiųsti.

Taip pat dabar yra reikalingi darbininkai, dirbsiantys ne pilną laiką, ypač lietuviai, kurie galėtų dirbti vakarais ir savaitgaliais savo gyvenamojoje apylinkėje, eidami į namus, apklausinėdami ir patikrindami adresus. Mokama 15 dol. per valandą. Taip pat bus atlyginama už paruošimo laikotarpį.

Kokią kvalifikaciją turėtų turėti darbininkai? Jis ar ji turi būti 16 m. amžiaus ar daugiau, turėti legalią teisę dirbti Amerikoje. Be to, reikia išlaikyti egzaminą raštu. Vyrai 18 m. amžiaus ir vyresni, gimę po 1959 m. gruodžio 31 d., turi būti užsiregistravę „Selective Service“.

Pats egzaminas yra 28 klausimų, kurie patikrins jūsų sugebėjimą vykdyti įvairius uždavinius kaip skaitymą, matematiką, instrukcijų supratimą ir žemėlapių pažinimą. Jei pirmą kartą neišlaikysite, galėsite laikyti iš naujo.

Svarbu į egzaminą atsinešti du dokumentus, pvz.: vairuotojo teises ir „Social Security“ kortelę, valstijos „ID“ ir „Social Security“ kortelę arba Pilietybės sertifikatą, Užsienio pasą, Žalią kortelę.

Kaip jau minėta, ieškome darbininkų iš lietuvių tarpo, todėl egzaminai bus lietuviams patogiose vietose, kur taip pat, jei bus klausimų, galėsite susikalbėti lietuviškai (pats egzaminas anglų kalba). Egzaminų vieta, data ir laikas: Jaunimo centras (5620 S. Claremont), kovo 31 d., balandžio 1, 7, 8, 14, 15 dienos penktadieniais 7 v.v., šeštadieniais 3 v. p.p.

Norėdami daugiau informacijos, kreipkitės tel. 773-526 2539.

Kovo 11-osios Akta per nepriklausomybės atstatymo dešimtmeč minėjimą Lemonte skaitė Sandi Giedrimaitė.

ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MOKYKLA

Pabudau aš vieną rytą,
Mano akys net nušvito.
Į mokyklą eisiu aš,
Ten mokysiuosi raides.

Vieną raidę, antrą raidę,
Ir skaitau kas parašyta —
Pats brangiausias žodis
man,
Parašyta ten MAMA.

Dar dienele ir kita,
Daugiau raidžių patirta.
Parašyt galiu tada,
Žodį mielą — Lietuvai.

Kai išauš dar vienas rytas:
— Eikit, vaikai į mokyklą;
Mokytis gimtos kalbos
Ir nepamiršti Lietuvos!

Kas žinių daugiau turėjo,
Jų nešioti nereikėjo.
Juk gimta kalba, vaikai,
Ji jums padės tikrai.

O dabar, mieli tėvai,
Nenumokit ranka tai:
Ar Lemonte, ar Čikagoj
Tas žinias jie gauti gali.

Ir išmokę jie kalbos,
Visą laiką jums dėkos,
Nes gimtinė tik viena,
Mums jos vardas Lietuva!

V.Z.
Čikagos lit. m-la

ŽEMĖS DIENA

Neseniai pasaulis su Lietuva šventė Žemės dieną. Tai dar, palyginti, nauja šventė. Kol žmonių pasaulyje buvo mažiau, ši diena nebuvo reikalinga. Dabar pasaulyje atsiradus šešiams milijardams žmonių ir jų skaičiui didėjant Žemė pajuto daug skriaudų. Žmonės pradėjo teršti orą, vandenį ir augmeniją. Žemės diena įspėja žmones, kad taip naikinant gamtą, galime priartėti prie didelės katastrofos. Reikia saugoti orą nuo įvairių cheminių atmatų, kad ozono sluoksnis nesumažėtų ar visai neišnyktų. Reikia branginti miškus ir visur sodinti medžius, kad nepritrūktų kvėpavimui deguonio. Kiek pastebėjau, daug jaunų žmonių skriaudžia jaunus medelius. Reikia taupyti geriamą vandenį, be reikalo jo nelaistyti. Jau yra vietovių, kurios susiduria su geriamo vandens problema. Į geriamo vandens šaltinius, ežerus ir upes neleisti teršalų, išmatų, kad netektų gerti užnuodyto vandens, kad paskiau netektų sirgti ar net mirti. Reikia saugoti gamtą nuo gaisrų, kurie sunaikina kasmet milijonus akrų augmenijos ir gyvūnijos. Tų dalykų reikia mokytis jau mokyklose, iš mažų dienų, kad užaugę nesusidurtų su blogais įpročiais, kurie yra labai kenksmingi ir lemtingi žmonijos atečiai. Pradėkite globoti gamtą jau dabar, nuo šio pavasario!

Redaktorius

MINTYS GAVĖNIAI

Kartą patrankų fabrike buvo ant grandinės pakabinta aštuonių pėdų ilgio geležis, svėrusi 500 svarų. Labai sunkus gabalas. Šalia, ant šilkinio siūlo buvo pakabintas paprastas, menkas butelio kamštis. Vienodais laikotarpiais imta tuo kamščiu duoti į tą sunkų geležies gabalą. Gabalėlis kamščio buvo toks ma-

žutis ir geležis prieš jį toks milžiniškas gabalas, kad, rodėsi, jokios reikšmės neturi tas sudavimas.

Praslinko dešimt minučių ir stambusis geležies gabalas lyg pradėjo jausti tuos mažo kamščio smūgius. Dar dešimt minučių, ir geležies gabalas lyg pradėjo virpėti. Praslinko pusė valandos bemušant tuo kamščiu geležies gabalą, ir tas pradėjo svyruoti, siūbuoti ir taip įsisiūbavo, kaip laikrodžio švytuoklė. Mažas kamštis išjudino didelę geležį.

Tai simbolinga. Ir mūsų mažos pastangos gali daug padaryti didžiuliuose sielos siekimuose, išjudinti visus mus. Antra, tai iš dalies gali mums pavaizduoti mūsų, menkų žmonių, įtaką geram laimėti, išjudinti ir stambius, inertiškus vienetus. Ryttingai ir planingai, be pertraukos veikiant, išjudinama ir abejinga masė.

Ne drungnumas, o nuoširdi ir atsivėrimas pravedama tarnyba Viešpačiui, daug laimės ir mūsų sielos išganyto reikaluose, ir mūsų pastangose prisidėti prie kitų sielų išganyto.

Pagal prel. J. Prunskį
Redaktorius

KOVO VIENUOLIKTOJI

Sekmadienį, 1990 m. kovo mėn. 11-tą d. visos televizijos žinių laidos pradėjo minėti Lietuvą. Pranešė, kad 124 balsais lietuviai pasisakė už nepriklausomybę nuo Sovietų Sąjungos. Sakė, kad Lietuva buvo pirmas kraštas, kuris atsiskiria nuo Sąjungos, bet turbūt ne paskutinis. Minėjo, kad Lietuva pakeičia savo vardą ir vadinsis Lietuvos Respublika. Kiti žurnalai pristatė, kad Vytautas Landsbergis, Sąjūdžio pirmininkas, buvo išrinktas krašto vadu. Tą dieną televizijoje galėjome matyti, kaip žmonės lauke nuplėšė sovietinį ženklą nuo pastato. Vienas žmogus žurnalistui pasakė: „Kovoje 50 metų, kad sulauktume šios dienos“.

Lina Rauchaite

1918 m. vasario 16 d. buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Bet po 22 metų rusai užėmė Lietuvą. Rusai komunistai norėjo sunaikinti lietuvių kalbą ir kultūrą. Jie uždarė bažnyčias ir vaikai turėjo mokytis rusų kalbą. Bet lietuviai visame pasaulyje nenusileido. Lietuvoje žmonės slapta lankydavo Mišias ir išlaikė savo kultūrą. Jie siekė, kad visas pasaulis suprastų, kad jie norėjo laisvės. Kareiviai stengėsi žmones nutildyti, bet jie vis demonstravo. Lietuviai vėl paskelbė nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 dieną. Pagaliau rusai ją pripažino.

Regina Gilytė

Abi Lemonto Maironio lit. m-las mokines (Maironio Lituanistinės mokyklos moksleivių metraštis 1996/97 m.)

GEROJI ŠIRDIS

(Tęsinys)

„Nejaugi jis neturi šiltų drabužių?“ — paklausia ji mintyje pati savęs ir patipinėja savo šiltą apsiaustuką. Net nusimauna vilnones pirštines. Pažvelgia į šiltus batukus, o senelio rankos be pirštinių, pamėlynavusios. Kažkoku skuduru apvyniotas jo kaklas. Jis kosti ir kosti. Ji nieko nebesako. Padeda suskačiuoti

pinigus, paglosto Lokį ir paprašo senelį, kad eitų namo.

Senelis nueina. O Birutė stovi keistai susimąsčiusi. Net ašara nurieda jos veideliu. Pagaliau ji nusišypso ir skubiai bėga namų link.

Įbėgusi į virtuvę, ji be žodžių apkabina savo mamą, tėvui puolą į glėbį. Po to nuskuba į savo kambarį.

Abu tėveliai stovi nustebę dukrės meilumu ir didelio džiaugsmo nušviestu jos veideliu. O ji, štai, grįžta į virtuvę ir, laikydama rankose rausvą kiaulytę, sušunka:

— Tėveliai, pažiūrėkite! — Numeta žemėn kiaulytę, kuri tuojau sudūžta. Virtuvėje ant grindų pabyra pinigai. Birutė juos renka juokdamasi. Pasakui sudėjusi juos ant stalo, skaičiuoja. Va, jau ir žino kiek:

— Dvidešimt dolerių ir trisdešimt penki centai.

— Na, matai, dukrele: kiek daug susitaupei pinigų! Jau galėsi nusipirkti mėsą, sūnelę, — sako motina.

— O kiek gi ji kainuoja? — paklausia tėvelis.

Vanda Frankienė
Vaitkevičienė
(Bus daugiau)

GALVOSŪKIO NR. 102 ATSAKYMAI

Esamasis laikas: 1. Užmigdo, išskleidžia. 2. Apšviečia. 3. Ištempia. 4. Nušveičia. 5. Išvalo, perkošia. 6. Nušluosto. 7. Išlieja.

GALVOSŪKIO NR. 103 ATSAKYMAI

1. Vaidilėnienė, 2. Vilkavakis, 3. Venta, 4. Vytis, 5. Viliampolė, 6. Vabalninkas, 7. Veliuona, 8. Vytautas.

GALVOSŪKIO NR. 104 ATSAKYMAI

Slapyvardžiai: Janonis — Vaidilos Ainis. 2. Yla — Juozas Ylvis. 3. Vaitkus — Marius Katiliškis. 4. Arminas — Trupinėlis. 5. Buivydaitė — Tyrų Duktė. 6. Gričius — Pivoša. 7. Vaitaitis — seku pasaką. 8. Sabaliauskas — Žalia Rūta. 9. Biržys — Pupų Dedė. 10. Jablonskis — Rygiškių Jonas. 11. Pečkauskaitė — Šatrijos Ragana.

GALVOSŪKIO NR. 105 ATSAKYMAI

A. Kryžiuočius į Rytprūsius pakvietė Lenkijos kunigaikštis Konradas 1226 metais. B. Mulo tėvas yra asilas (jackass, donkey, o jo motina yra kumelė (mare). Mulė muliukų atvesti negali. (Illustrated World Encyclopedia 1-1115, Woodbury, 1966). C. Muzikoje Moduliacija yra harmoningas pereinimas iš vienos tonacijos į kitą, tai yra skambesio pereinimas — keitimas iš mažorinio į minorinį, arba atvirkščiai. D. Šeško paliktą smarvę galima pašalinti, plaunant tą vietą pomidorų sultimis. E. Dievų dievo Zeuso motina buvo deivė Cybelė.

GALVOSŪKIS NR. 121

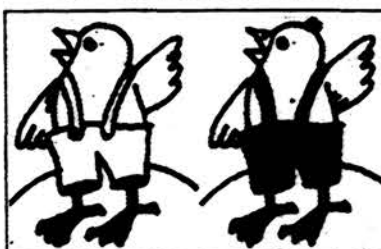
58132764 x9=523194876

Gerai įsiziūrėkite į šį daugybės veiksmą ir paaiškinkite, kuo jis ypatingas, kuo skiriasi nuo kitų daugybės veiksmų. Už teisingą pastabą — 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 122

Įrodykite pavyzdžiais, kad linksniuojamieji žodžiai, kurie daugiskaitos vietininke baigiasi galūne -uose, yra vyriškosios giminės, kurie baigiasi -ose, — moteriškosios arba bendrosios giminės. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 123

(Piešinėliai). Raskite šiuose piešinėliuose 6 skirtumus. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 124

(Kryžiažodis). Įrašykite Lietuvos upių pavadinimus. Sudarė 7 klases mokinius Andrius Lukoševičius iš Kauno. Už visus teisingus atsakymus 10 taškų, o už pusę ar daugiau — 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 125

A. Kada lietuvis lakūnas Jurgis Kairys Kaune ir Vilniuje praskrido po patiltėmis? B. Marso paviršiuje kuriuo greičiu važiuo amerikiečių aparatas „Sojourner“? C. Kur daugiau varlių — Lietuvoje, Latvijoje ar Lenkijoje? D. Kiek sveria vienas karatas deimanto? E. Kurios spalvos yra lietuvių tautinės vėliavos kotas: rudas, žalias, geltonas, raudonas, auksinis, sidabrinis? Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 taškų, o už dalinius atsakymus — 5 taškai. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis.

LINKSMIAU

Per futbolo rungtynių pertrauką vienos komandos treneris kreipėsi į radijo komentatorių:

— Ar negalėtumėte kalbėti lėčiau. Mano žaidėjai nespėja pagal jūsų pasakojimą.

— Tomai, kodėl tu nebuvai mokykloje? — klausia mokytoja.

— Nežinau, neperskaiciau tėvų raštelių.

— Man igėlė jūsų bitė, — skundžiasi vasarotojas kaimiečiui.

— Parodyk, kuri ir aš ją nubausiu, — atsakė jis.

Kalbasi dvi musės.

— Kokie tie žmonės kvaili, — sako viena. — Kiek išmeta pinigų luboms įrengti, bet patys jomis niekada nevaikščioja.